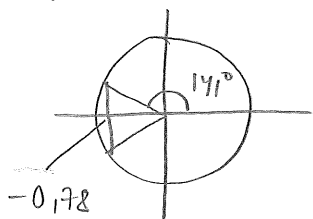

Tenta lösningar SJM002

27/10 2017 Elin Götzmark

1. a) Miniräknaren ger $\cos^{-1}(-0,78) = 141,26...^\circ$

Men detta är inte mellan 180° och 360° .

Den andra lösningen är $360^\circ - 141,26...^\circ$
 $= 218,739...^\circ$, och $\tan(218,739...) =$

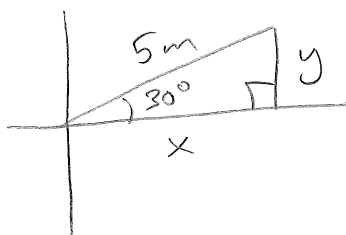
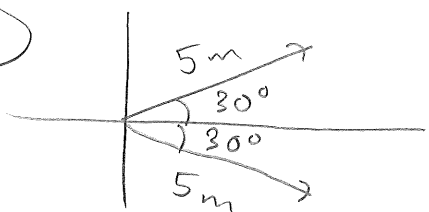
$$0,8022 \approx \underline{\underline{0,80}}$$

b) Enligt Pythagoras sats ska ist $10^2 = 8^2 + 5^2$.

Men $10^2 = 100$ och $8^2 + 5^2 = 89$. Svar: nej.

c) 1 cm på kartan är 50000 cm = 500 m i verkligheten, så 1 km² i verkligheten är 2 cm x 2 cm = 4 cm² stort på kartan.

2. a.

$$\frac{x}{5} = \cos(30^\circ)$$

$$\frac{y}{5} = \sin(30^\circ)$$

$$\text{Så } x = 5 \cos(30^\circ) = 4,33... \approx 4,3 \text{ m}$$

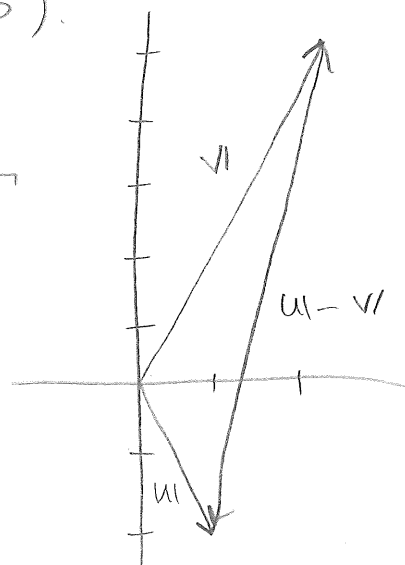
$$y = 5 \sin(30^\circ) = 2,5$$

Svar: (4,3; 2,5) och (4,3; -2,5).

$$b) u - v = (1, -2) - (2, 5) = (-1, -7)$$

$$|u - v| = \sqrt{(-1)^2 + (-7)^2} = \sqrt{50} = \sqrt{2 \cdot 25}$$

$$= \underline{\underline{5\sqrt{2}}}$$

c) $F = ma = 4 \cdot 2 = 8 \text{ N}$. Så den totala kraften som verkar på kroppen är $(8, 0, 0)$. Vi söker då en kraft u sådant att $u + (3, -1, 4) = (8, 0, 0)$.
 Då är $u = (8, 0, 0) - (3, -1, 4) = (5, 1, -4)$.

d) Vektorn $(2, 1, 0)$ har längden $\sqrt{2^2 + 1^2} = \sqrt{5}$.
 Så sträckan ges av $\frac{6}{\sqrt{5}}(2, 1, 0)$, och arbetet av $\frac{6}{\sqrt{5}}(2, 1, 0) \cdot (4, 2, 1) = \frac{6}{\sqrt{5}}(8 + 2) = \frac{6 \cdot 10}{\sqrt{5}} =$
 $= \frac{6 \cdot 2 \cdot 5}{\sqrt{5}} = 12 \cdot \sqrt{5} = 26,8... \approx \underline{\underline{30 \text{ J}}}$

3) $16.^{49} - 15.^{13} = 1 \text{ h } 36 \text{ min} = 1 + \frac{36}{60} \text{ h}$
 Farten = $\frac{14,7}{1 + \frac{36}{60}} = 9,1875 \approx \underline{\underline{9,19 \text{ kmop}}}$

$18.^{08} - 15.^{13} = 17.^{68} - 15.^{13} = 2 \text{ h } 55 \text{ min} = 2 + \frac{55}{60} \text{ h}$

Vi har äkt $(2 + \frac{55}{60}) \cdot 9,1875 \approx \underline{\underline{26,8 \text{ M}}}$ när klockan är $18.^{08}$.

4) Sinussatsen ger $\frac{\sin(A)}{a} = \frac{\sin(B)}{b}$, så
 $\sin(A) = \frac{10 \cdot \sin(20^\circ)}{4}$. $A = 58,76...^\circ$ eller

$180^\circ - 58,76...^\circ = 121,23...^\circ$.

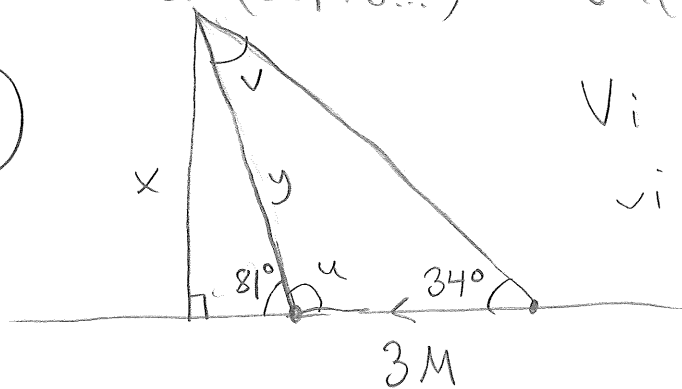
Så $C = 180^\circ - 20^\circ - 58,76...^\circ = 101,23...^\circ$

eller $C = 180^\circ - 20^\circ - 121,23...^\circ = 38,76...^\circ$. Då är

$\frac{c}{\sin(101,23...^\circ)} = \frac{4}{\sin(20^\circ)}$, så $c \approx \underline{\underline{11 \text{ cm}}}$

eller $\frac{c}{\sin(38,76\dots^\circ)} = \frac{y}{\sin(20^\circ)}$, så $c \approx \underline{\underline{7,3 \text{ cm}}}$

5.

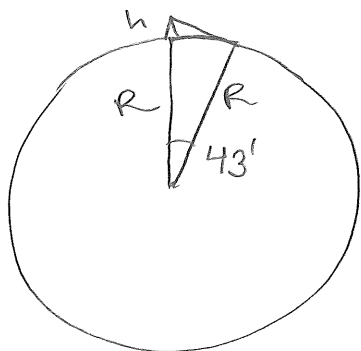

Vi söker x . Först hittar vi $u = 180^\circ - 81^\circ = 99^\circ$ och $v = 180^\circ - 34^\circ - 99^\circ = 47^\circ$

Sinussatsen ger $\frac{y}{\sin(34^\circ)} = \frac{3}{\sin(47^\circ)}$, så $y = 2,29\dots$

Då är $\frac{x}{y} = \sin(81^\circ)$, så $x = 2,29\dots \cdot \sin(81^\circ) = 2,265\dots \approx \underline{\underline{2,3 \text{ M}}}$.

6.

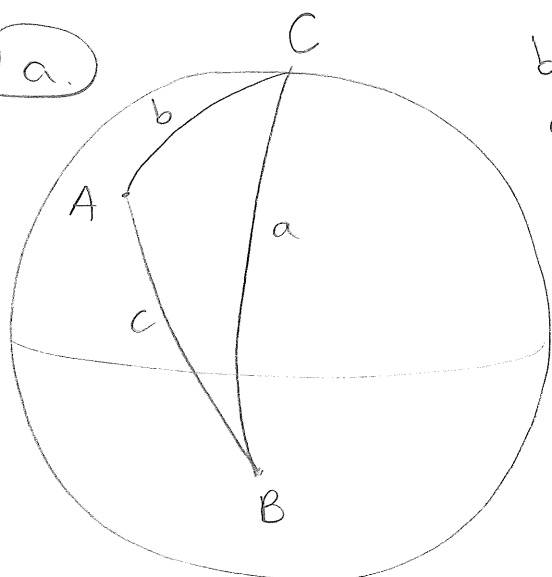
Om platsen är 43 M bort är vinkeln inne i jordens centrum $43' = \frac{43}{60}^\circ$

Då är $\frac{R}{R+h} = \cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right)$, så

$$R = (R+h) \cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right) = R \cdot \cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right) + h \cdot \cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right)$$

så $h = \frac{R - R \cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right)}{\cos\left(\frac{43}{60}^\circ\right)} = 0,498\dots \text{ km} \approx \underline{\underline{500 \text{ m}}}$

7. a.

$$b = 90^\circ - 35^\circ 41' = 54^\circ 19'$$

$$a = 90^\circ + 41^\circ 17' = 131^\circ 17'$$

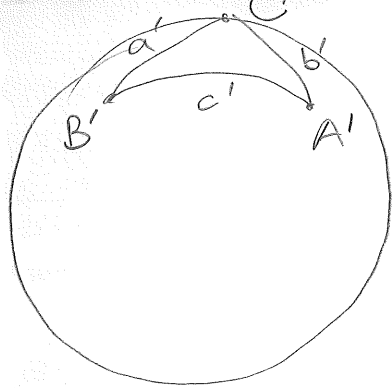
$$C = 174^\circ 46' - 139^\circ 41' = 35^\circ 5'$$

$$\cos(c) = \cos(a)\cos(b) + \sin(a)\sin(b)\cos(C)$$

$$\Rightarrow c = 83,418\dots^\circ$$

$$c = 83,418 \cdot 60 \text{ M} \approx \underline{\underline{5005 \text{ M}}}$$

b.

$$b' = 54^{\circ} 19'$$

$$c' = 83,418\dots'$$

Eftersom linjen c' är en förbättring av c så måste $A + A' = 180^{\circ}$.

$$\frac{\sin(A)}{\sin(a)} = \frac{\sin(C)}{\sin(c)}$$

$$A = 25,77\dots^{\circ} \text{ eller } A = 180^{\circ} - 25,77\dots^{\circ}$$

$$\text{så } A' = 25,77\dots^{\circ}$$

$$\cos(a') = \cos(b')\cos(c') + \sin(b')\sin(c')\cos(A')$$

$$a' = 37,48\dots^{\circ} \approx 37^{\circ} 29'$$

$$\cos(C') = \frac{\cos(c) - \cos(a)\cos(b)}{\sin(a)\sin(b)}$$

$$C' = 134,787\dots \approx 134^{\circ} 47'$$

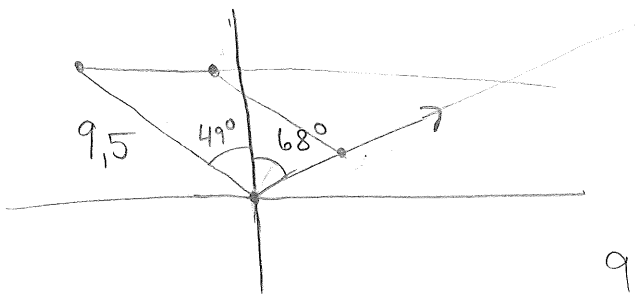
$$90^{\circ} - 37^{\circ} 29' = 52^{\circ} 31'$$

Svar: $52^{\circ} 31' N,$

$$139^{\circ} 41' - 134^{\circ} 47' = 4^{\circ} 54'$$

$004^{\circ} 54' E.$

8. Vi börjar med att ta fram tiden när fartygen möts.

$$9,5 - 6,9 = 2,6$$

Så det andra fartyget närmar sig dig med $2,6 \cdot 2 = 5,2$ knop.

$$\frac{9,5}{5,2} = 1,826\dots \text{ h tills mötet.}$$

$$\text{Du åker alltså } \frac{9,5}{5,2} \cdot 8,2 = 14,98 \text{ M}$$

innan mötet.

x är då sträckan det andra

fartyget färdas innan ni möts.

$$x^2 = 9,5^2 + 14,98^2 - 2 \cdot 9,5 \cdot 14,98 \cdot \cos(117^{\circ})$$

$$x = 21,06 \dots \frac{x}{1,826\dots} \approx 12 \text{ knop - fartygets fart}$$

$$u = 180^{\circ} - 39^{\circ} - 49^{\circ} =$$

$$\frac{\sin(v)}{14,98\dots} = \frac{\sin(117^{\circ})}{x}$$

$$v = 39,31\dots^{\circ} \approx 39^{\circ}$$

$$= 92^{\circ} = \text{det andra fartygets kurs.}$$